

Flyteknisk seminar, Gardermoen
9. og 10. februar 2019
Forsikringer

NORGES
LUFTSPORTFORBUND

John Eirik Laupsa

Generalsekretær NLF

Begynte med seilflyging i
Drammen Flyklubb i 1975

PPL i 1980

Flygebevis mikrofly i 2008

Læregutt i ballongflyging fra 2012

**NORGES
LUFTSPORTFORBUND**

Forsikringselskap
Mona Hansen

Forsikringselskap
Seilflyseksjon NLF (og mekler)

Forsikringselskap –rep. flere
Per Inge Evensen (Anette F.)

Megler
Espen Tuve

Litt om forsikringer for fire av NLFs aktiviteter

Modellfly

Mikrofly

Motorfly

Seilfly

Modellflyging

- NLF Modellflyseksjonen har avtale med Starr Companies
- Som medlem (betalt kontingent) i NLF og lokal modellflyklubb har man automatisk ansvarsforsikring ved operasjon av modellfly og drone for inntil SDR 750.000
- SDR = Standard Drawing Rights. Internasjonal felles «forsikringsvaluta» (kombinasjon av de fem viktigste valutaene i verden).
1 SDR = Omlag NOK 12,- / SDR 750.000 oppgis normalt til å tilsvare EUR 1.000.000

Mikroflyging

- Mikroflyging i Norge drives gjennom et sikkerhets-system. NLF er eneste med slikt system i Norge.
- Flygetillatelsen (luftdyktighetsbeviset) som utstedes av NLF Mikroflyseksjonen løper parallellt med gyldig 3. manns ansvarsforsikring (SDR 750.000) og for tosetere også passasjer-ansvarsforsikring (SDR 250.000). –Lovpålagt.
- Med flygetillatelsen tegnes også automatisk en seteforsikring (ulykkesforsikring) på NOK 300.000,- per sete. Utbetales ved død og invaliditet gradert opp til 100 %. –Vedtak på seksjonsmøte Mikrofly.
- Alle som har fått flygetillatelse etter 01.07.2018 har dekningen 300', mens eldre tegninger (februar – juni 2018) er i Berkley og har kun dekning 150' per sete.

Mikroflyging –forts.

- Kaskoforsikring er et forhold mellom den enkelte flyeier og forsikringsselskapet. Det er ingen forutsetning at kasko eller bakkekasko tegnes i samme selskap som de pålagte forsikringene (fra 1. februar 2019 er de obligatoriske forsikringene, gjennom NLF, tegnet i Starr Companies).
- Kaskoforsikring dekker skade under / i forbindelse med flyging i tillegg til brann- og tyveriskade på bakken.
- Bakkekaskoforsikring dekker kun skade i fbm. brann og tyveri.
- Verken kasko eller bakkekasko dekker transport på bakken (eks. behov for flytting ved restaurering o.l.). Dette må avtales særskilt i hvert enkelt tilfelle.
- Det er ikke uvanlig at flyeiere har en kombinasjon av kasko og bakkekasko. (Eks. 9 mnd kasko og 3 mnd bakkekasko).
- Ristorno –Har blitt «umoderne» og ikke vanlig å tilby. (Refusjon av innbetalt premie (kasko) ved å dokumentere at luftfartøyet ikke har vært i bruk i en periode).

**NORGES
LUFTSPORTFORBUND**

Motorflyging

- NLF som organisasjon er ikke inne i noen forsikringsprosesser for motorfly. Det er eier/brukers ansvar å se til at gyldige forsikringer er på plass.
- For luftdyktig fly forutsettes gyldig 3. manns ansvarsforsikring (SDR 1.500.000 for vekt 500 – 2000 kg) samt passasjer-ansvarsforsikring for fly med mer enn ett sete (SDR 250.000 per sete).
- Seteforsikring (ulykkesforsikring) som er frivillig er det kun et mindretall av motorflyene som har. Beslutning ligger til den enkelte eier (i vårt tilfelle ofte klubb). I Danmark har nesten alle allmennfly slik forsikring og i Finland er det lovpålagt.
- Forholdet med kaskodekning og bakkekasko er samme som nevnt vedr. mikrofly. Også vedr. ristorno.

Seilflyging

- NLF (tidligere NAK) har aktivt formidlet forsikring for seilfly i nærmere 30 år. Fra 2015 er virksomheten langt mer regulert og NLF er godkjent av Finanstilsynet som aksessorisk forsikringsagentvirksomhet.
- NLF sin forsikringsvirksomhet har ikke på noen måte monopol, men bestreber seg på å bli det fortrukne alternativ gjennom best tilbud. Var for 6-7 år siden på 100 % av det norske seilflymarkedet, har vært nede på ca. 80 % og nå tilbake på ca. 95 %.
- Det inngås femårige avtaler. Nå i en avtale for årene 2018 – 2023 tegnet med HDI. Komplett forsikringspakke inklusiv tilhengere.
- Ansvarsforsikringen er på SDR 750.000 opp til 500 kg. SDR 1.500.000 opp til 1.000 kg og SDR 3.000.000 opp til 2.700 kg. I tillegg SDR 250.000 per passasjer sete.
- Kaskopremien er et forhold mellom innbetalt i premie og skadekostnader. «Ytjevningssystemer» fordeler kostnader og inntekter over tre år. Det er forholdstall som er regulerende for kaskopremien. I tillegg er det individuelle bonus og malusordninger.
- I motsetning til mikro- og motorfly dekkes transportkader av kasko på seilfly. Transport er naturlig del av seilflyoperasjoner.

Seilflyging forts.

- Alle som er i ordningen får før nyttår tilsendt tilbud for kommende år. Uavhengig av tilbakemelding har alle dekningen i januar. Evt. økninger av forsikringssummer gjøres gjeldende fra dagen etter slik melding er gitt til Seilflyseksjonen og bekreftet mottatt.
- Seteforsikring / ulykkesforsikring er obligatorisk for samtlige fly (seter) i poolen. NOK 60.000 ved død og NOK 600.000 ved 100% invaliditet.
- Kollektivavtalen har en svært viktig dekning. Særskilt ansvarsforsikring. Dekker ansvarsforhold som tillitsvalgte / hjelpere i det operative apparat måtte komme opp i (folk som jobber som tillitsvalgte / frivillige). Forsikringssum opp til NOK 10.000.000
 - Teknikere
 - Fallskjermfolk
 - Vingeløpere
 - Vinsjoperatører
- Det tilbys forsikring også til slepefly (Fly som definitivt har sin hovedoppgave som slepefly). Gjelder motorfly, TMG og mikrofly.

VIKING AIR CLAIMS

Bjørn Finstad

SKADEBEHANDLING

VAC, Viking Air Claims

- Frittstående surveyors, med lang erfaring - ikke tilknyttet noe Forsikringsselskap
- Kontor i København, Stockholm og Oslo (en på hvert sted)
- Vi arbeider for alle selskap, i Norge og på Londonmarkedet
- Vi Behandler: - Fixed wing, Single og Twins, - Helikoptre, store og små. - Gliders, alle typer, - Micro, - Ballons, - Drones, - Ansvarsskader, herunder TPL, verkstedansvar, flyplassoperatører, og PLL

Når en skade har skjedd:

- Innen 48 timer, melding til nærmeste Luftfartsmyndighet / Havarikommisjonen
- Melding til Forsikringsselskapet, med utfylt skademelding. Jeg er «gammel i systemet» og en del ringer meg når skaden har skjedd. Det er vel og bra – men VAC må få oppdraget / instruksjonen av forsikringsselskapet

Den videre behandling

- VAC kommer da inn og i samråd med Havarikommisjonen, - som da først må release luftfartøyet – da kan VAC starte sitt arbeide - og får oversendt kopi av polise osv fra forsikringselskapet
- Er det personskader – som i så fall har 1.pri (bistand advokat)
- Er luftfartøyet en totalskade
- Er det et reparasjonsobjekt
- Er det ifm havariet utvist forsett / grov uaktsomhet
- Transport ut fra havaristedet
- Hvor skal reparasjonen foretas, helst reparasjonsestimat fra minst to aktuelle verksteder – hvor laveste anbud får oppdraget – dette også i samråd med forsikringstaker
- Dokumentasjon som trengs i utgangspunktet
 - Kopi av Havarirapport
 - PIC Kopi av sert og medical
 - PIC timer totalt, timer på typen, timer siste 12 mndr
 - Teknisk dokumentasjon på Luftfartøyet

Oppgjør

- Direkte til verksted / evt. forsikringstager
- Deloppgjør underveis
- Totalskade, hele årspremien forfaller, slettelse av evt. pant i luftfartøyet, salg av vrak